

Rodičia a študenti vyzývajú na hľadanie riešení, ktoré by vrátili deti do škôl. Pridávajú sa aj psychológovia - dlhodobá izolácia ovplyvňuje duševné i fyzické zdravie detí.

BRATISLAVA, 9. 11. 2020 - Musíme hľadať riešenia, ako udržať vzdelávanie a rozvojové aktivity aj v čase pandémie dostupné pre deti, žiadajú vládu signatári výzvy [Dajme deťom hlas v čase pandémie](#).

„Európske krajiny majú vzdelávanie medzi prioritami. Ak je vzdelávanie prioritou i pre Slovensko, už dnes by sme mali poznať plán pre postupný návrat detí do škôl a k aktivitám, ktoré rozvíjajú ich potenciál. V prvej vlnе pandémie deti „nemali hlas“ a školy boli otvárané posledné v balíku s nočnými klubmi. Obávame sa, že sme sa ako spoločnosť príliš neposunuli a aj dnes hovoríme viac o kaviarňach, ako o dopadoch na budúcnosť našich detí,“ hovorí jedna z iniciátoriek výzvy Andrea Hajdúchová.

Signatári výzvy žiadajú, aby vláda a inštitúcie podieľajúce sa na príprave epidemiologických opatrení mali na zreteli, že vzdelanie je priorita, ktorá ovplyvňuje nielen budúcnosť detí, ale i celej krajiny. Jednoduché celoplošné opatrenia by mali nahradiť riešenia, ktoré hľadajú kompromis medzi prioritami spoločnosti – *zohľadniť pri prezenčnom vzdelávaní situáciu v regióne, charakter školy, zvážiť striedanie ročníkov, vrátiť do škôl postupne vybrané ročníky, napr. maturantov, obmedziť mobilitu medzi regiónmi s vysokou a nízkou incidenciou prípadov, využívať antigénové testy v školách, a pod.*

Riešenia treba hľadať i pri rozvojových aktivitách pre deti, ktoré sú tiež zrušené celoplošne, bez ohľadu na to, či ide o individuálnu výučbu a šport, alebo výučbu v malých skupinách. *„Môžeme učiť dištančne, ale prezenčná výučba je pre rozvoj detí kľúčová. V ZUŠ sa učí vo veľkej miere individuálne, a to výučba hry na nástroje, ale i my učiteľia výtvarného či dramatického odboru sme si vyskúšali učiť individuálne či v malých skupinách a radi by sme sa vrátili aspoň k týmto možnostiam,“* hovorí Zuzana Pekarová, ktorá učí na ZUŠ v Považskej Bystrici a je tiež jednou zo signatárov výzvy.

„Viacero štúdií potvrdzuje, že sociálna izolácia počas pandémie zhoršuje mentálne zdravie detí. [Systematická štúdia](#) zistila, že sociálna izolácia zvyšuje riziko vzniku depresie, pričom na rozvoj depresie vplyva najmä dĺžka trvania karantény. To nám napovedá, že pre deti je extrémne dôležité, aby sociálna izolácia trvala najkratšie, ako sa dá,“ [hovorí psychologička Mária Balážová \(viac v celom rozhovore\)](#), ktorá je zároveň aj signatárka výzvy. Upozorňuje, že kým mladšie deti prežívajú skôr úzkosť a obavy, ktoré sa môžu prejaviť zmenou správania, u starších detí prevládajú pocity osamelosti, s ktorými sa spája depresivita. *„Právo na vzdelávanie patrí medzi základné práva detí a my vieme, že 52-tisíc detí sa v 1. vlnе nevzdelávalo. Diskusia o tejto téme však neprebíha. Nehovoríme ani o deťoch, ktoré majú špeciálne vzdelávacie potreby a sedieť pred počítačom šesť hodín denne je pre ne nemožné. Nehovoríme o deťoch z rodín, ktoré sú na tom socioekonomicky zle, o deťoch, ktoré zažívajú doma násilie či zanedbávanie,“* dodáva.

Údaje o počte detí, ktoré sa nevzdelávali počas prvej vlny pandémie priniesla [analýza Inštitútu vzdelávacej politiky](#). Okrem detí, ktoré boli bez dištančného vzdelávania, sa ďalších 128-tisíc učilo bez prístupu k internetu. *Išlo najmä o deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, z chudobných domácností a z mnohopočetných rodín. „Mnoho detí v rómskych komunitách nemá prístup k internetu, počítaču ani mobilu. A dodanie týchto technických pomôcok situáciu rieši iba čiastočne, pretože mnohým deťom aj rodičom chýbajú zručnosti na ich ovládanie. Ak aj mali niektorí naši študenti mobily, nedalo sa na spojenie spoľahnúť, pretože nemali mnoho raz ako dobiť si batériu či zaplatiť kredit. A keď sa spojenie podarilo, chýbalo deťom pokojné miesto, kde by sa mohli venovať školským povinnostiam. Počas prvej vlny sme tak s deťmi pracovali najmä pomocou pracovných listov. Posielali sme im i perá, ceruzky i papiere. U detí na prvom stupni ide o posilňovanie zručností, ktoré sa uskutočňuje cez pravidelný nácvik a budovanie návykov. Čiastkové vysvetlenie bez osobného kontaktu a bezprostrednej spätnej väzby a korekcie je neefektívne.“* hovorí Mária Mydliarová, [ktorá učila na ZŠ v Rokycanoch](#) a je tiež signatárkou výzvy.

Pri oznámení o zatváraní škôl [prisľúbil minister školstva](#) možnosť učiť deti z marginalizovaných komunít individuálne či v malých skupinách. [Prisľúbil tiež, že podľa výsledkov celoplošného testovania](#) otvorí diskusiu skorého návratu detí do škôl, prípadne aspoň niektorých ročníkov. Vyjadril sa, že sa chce čo najskôr vrátiť k školskému semaforu, ktorý fungoval dobre a podporiť bezpečnosť žiakov a učiteľov školskými tímami, ktoré by pri podozrení na pozitívny prípad koronavírusu, rýchle pretestovali triedu, aby výučba mohla pokračovať.

„Najradšej by som bol, keby sa do škôl mohli vrátiť všetci študenti, no myslím si, že čím skôr by mali byť k výnimkám ako sú materské školy či prvý stupeň základných škôl, pridané aspoň maturitné ročníky stredných

Tlačová správa

škôl. Vyjadrenia, že budú na našu situáciu prihliadať pri maturitách sú pekné, no my sa v prvom rade pripravujeme na prijímačky na vysoké školy. A nemyslím si, že vysoké školy, najmä tie v zahraničí, budú prihliadať na to, že sme na Slovensku mali dištančnú výučbu, kým uchádzači z iných európskych krajín sa na prijímačky pripravovali stále prezenčne,“ hovorí Adrián Čubák, študent Gymnázia arm. gen. L. Svobodu v Humennom. Spolu so spolužiakmi spustili [výzvu na prezenčnú výučbu maturitných ročníkov](#). V prípade tohto gymnázia by to znamenalo, že by sa do školy vrátili len tri triedy, pričom by išlo najmä o žiakov z Humenného a blízkych dedín.

Kontakty:

Andrea Hajdúchová, tel: 0908 700 857, email: andrea.hajduchova@gmail.com

Adrián Čubák, tel: 0908 656 227, email: adrian.cubak@gmail.com

Mária Balážová, email: info@detskapsychologicka.com

Kontakty na ďalších signatárov a signatárky môžeme sprostredkovať.

Celá výzva i so zoznamom signatárov: <http://www.changenet.sk/?section=kampane&x=1171000>